

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра фізичної терапії, ерготерапії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Фізична терапія, ерготерапія в санаторно-курортних закладах
Карпатського регіону**

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія

Затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії
Протокол № від “ 27 ” серпня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Фізична терапія, ерготерапія в санаторно-курортних закладах Карпатського регіону
Освітня програма	«Фізична терапія, ерготерапія»
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерапія
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Освітній рівень	Доктор філософії
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 20 год. Семінарські заняття – 10 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Мета: формування у аспірантів професійних компетенцій щодо організації і проведення проведення реабілітаційних заходів в умовах санаторно-курортних закладів. Можливість успішного відновлення здоров'я і працездатності пацієнтів при різних захворюваннях, використовуючи природні і преформовані лікувальні фактори Карпатського регіону; навичок для опанування здобувачем доктора філософії методики об'єктивного обстеження пацієнтів, комплексного призначення реабілітаційних засобів з використанням місцевих природних лікувальних факторів конкретного курорту. Ознайомлення здобувачів наукового рівня доктор філософії з основними природними лікувальними ресурсами: клімат місцевості, мінеральні води, лікувальні грязі, озокерит, преформовані лікувальні чинники даного курорту з метою комплексної реабілітації та профілактики захворювань.</p> <p>Цілі вивчення дисципліни: – оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками, передбаченими програмою;</p> <ul style="list-style-type: none">
– вивчення характеристик основних груп лікувальних чинників курортів Карпатського регіону та методів фізичної терапії, що використовують у період реабілітації при різноманітних захворюваннях і травмах, а також можливостей їх призначення за визначених умов;
- набуття навичок застосування природних рекреаційних ресурсів з метою оздоровлення населення; ознайомлення з методами оздоровлення у курортних і рекреаційних закладах.
Компетентності
<p>Доктор філософії фізичної терапії, ерготерапії повинен мати:</p> <p>ЗК.1. Розуміння концептуальних та методологічних засад у галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності.</p> <p>ЗК.3. Здатність застосовувати у науковій та/або практичній діяльності сучасні знання в галузі охорони здоров'я, використовувати новітні інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК.4. Здатність ініціювати та розробляти інноваційні комплексні проекти, проявляти лідерство та автономність під час їх виконання, реалізувати соціальну відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень.</p> <p>ЗК.5. Здатність генерувати інноваційні ідеї (креативність).</p>

ЗК.6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології, навички етичної поведінки у цифровому та іншомовному інформаційно-комунікативному просторі.
 ЗК.9. Здатність до роботи у команді, використання адекватних методів ефективної взаємодії із різних (професійних, соціальних та культурних груп).

ФК.2. Здатність формулювати основні принципи теоретичного створення, обґрунтування та практичного впровадження інноваційної програми фізичної терапії, ерготерапії, будувати її модель, визначати завдання реабілітаційного дослідження.

ФК.3. Здатність аналізувати і узагальнювати результати сучасних досліджень у галузі фізичної терапії, ерготерапії, адаптувати їх для вирішення наукових і прикладних проблем охорони здоров'я.

ФК.5. Здатність створювати та аналізувати різні програми фізичної терапії, ерготерапії, оцінювати їх ефективність їх щодо корекції стану здоров'я конкретних контингентів хворих, для реабілітації яких ці програми створювалися, зокрема, з позицій МКФ.

ФК.6. Здатність досліджувати схеми діагностики та корекції в галузі фізичної терапії, ерготерапії, проводити систематичний аналіз, будувати логічні зв'язки на основі отриманих даних підходу.

Програмні результати навчання

ПРН.2. Знання фундаментальних праць провідних вітчизняних і зарубіжних вчених у галузі фізичної терапії, ерготерапії, реабілітаційних технологій.

ПРН.3. Знання поглибленого рівня у сфері реабілітаційних технологій, зокрема, засобів фізичної терапії та ерготерапії, сучасних методів дослідження їх ефективності.

ПРН.11. Оцінювати кращі європейські практики, сучасні цифрові ресурси та інструменти з фізичної терапії, ерготерапії на предмет їх застосування для освітньо- наукових цілей.

ПРН.12 Здійснювати статистичні обчислення або чисельні розрахунки, порівнювати їх результати із отриманими у процесі дослідження даними для оцінювання ефективності застосування засобів фізичної терапії, ерготерапії.

ПРН.15. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у науковій і викладацькій діяльності, володіти навичками етичної поведінки в інформаційно-комунікаційному середовищі.

ПРН.16. Робити огляд та пошук інформації в спеціалізованій літературі, використовуючи різноманітні ресурси: журнали, бази даних, онлайн-ресурси.

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Курорти Карпатського регіону: Загальна характеристика.	Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: <ul style="list-style-type: none"> • Основні складові фізичної терапії та природні чинники у санаторно-курортних закладах • Закарпаття, • Львівської • Івано-Франківської областей. • Загальна характеристика курортів 	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Задачі вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
2.	Загальні принципи санаторно-курортної реабілітації. Перспективи розвитку санаторно-курортної справи.	Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: <ul style="list-style-type: none"> • Класифікація санаторно-курортних закладів в Україні. 	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • завдання для індивідуальної роботи,

		<ul style="list-style-type: none"> • Санаторний режим та його особливості. • Місце і роль фізіотерапії, курортології та медичної реабілітації у системі охорони здоров'я населення України. Класифікація фізичних факторів, механізми лікувальної дії, показання та протипоказання до застосування. Техніка і методика проведення процедур. 	<ul style="list-style-type: none"> • Завдання для самостійної роботи
3.	<p>Основні курортні лікувальні фактори (клімат, мінеральні води, грязі). Механізми дії, показання і протипоказання. Теплолікування. Гідробальнеотерапія.</p> <p>Основи санаторно-курортної реабілітації на Закарпатті при захворюваннях серцево-судинної, бронхолегеневої систем, ШКТ, печінки, жовчовивідних шляхів і підшлункової залози.</p>	<p>Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Природні лікувальні фактори Закарпаття • Мінеральні води для зовнішнього застосування (Косино, Берегове, Боржава, Кваси): склад, показання • Мінеральні води для вживання всередину (Поляна, Шаян) склад, показання. • Пелоїдтерапія. • Спелеотерапія. 	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
4.	<p>Санаторно-курортні заклади Львівської області: Трускавець, Моршин, Любень Великий, Немирів, Шкло. Основні лікувальні чинники.</p>	<p>Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: Основні лікувальні фактори на курортах Трускавець, Східниця, Моршин, Любень Великий, Немирів, Шкло. Склад і показання до застосування.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
5.	<p>Санаторно-курортні заклади Івано-Франківської області.</p>	<p>Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань:</p> <p>Курорти Івано-Франківської області: Косів, Яремче, Ворохта, Черче - основні лікувальні чинники.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи

6.	<p>Фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях і травмах ОРА у санаторіях Карпатського регіону.</p> <p>Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної системи, ШКТ та НС у санаторіях Львівської та Івано-Франківської областей.</p>	<p>Розглянути поняття, формувати знання, узагальнити основні положення для формування загальних та спеціальних компетентностей із таких питань: Санаторії Прикарпаття, що спеціалізуються на ерготерапії захворювань і травм ОРА. серцево-судинної системи, ШКТ Центральної та периферичної нервової системи. Характеристики основних лікувальних чинників.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести вхідного рівня знань, • Тести вихідного рівня знань, • Контрольні запитання, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
----	--	---	--

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське заняття	50
Самостійна робота	40
Знання термінів	10
Екзамен	-
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Модуль 1				
Навчальна (аудиторна робота)				
Змістовий модуль 1				
Робота на парах	Оцінка за самостійну роботу	Оцінка за знання термінології	Екзамен	Разом
50	40	10	-	100

Оцінювання відповідей аспірантів на семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою. Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,5, максимально – 50 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,4, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 40 балів), оцінки за знання термінології (чи практичних навичок) (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал може скласти 10 балів). Відповідно, по завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у підсумку може скласти 100 балів.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

1. Створення і демонстрація мультимедійної презентації на занятті:

60 балів – презентація з граматичними та стилістичними помилками, усний супровід – читання з листка або прозірок, без практичних прикладів, без ілюстрацій, без власних пояснень, без відповідей на питання слухачів (поверхнєве володіння матеріалом).

70 балів - презентація з незначними граматичними та стилістичними помилками, усний супровід – читання з листка або прозірок, без практичних прикладів, з ілюстраціями, без власних пояснень, з частковими відповідями на питання.

80 балів - презентація без граматичних та стилістичних помилок, усний супровід – читання з листка або прозірок, з практичними прикладами, з ілюстраціями, без власних пояснень, з можливістю відповісти на окремі питання стосовно теми презентації.

90 балів - презентація без граматичних та стилістичних помилок, усний супровід – читання з листка або прозірок, з практичними прикладами, з ілюстраціями, з власними поясненнями, з можливістю відповісти на всі питання стосовно теми презентації.

100 балів - презентація без граматичних та стилістичних помилок, усний супровід – вільне володіння текстом, з практичними прикладами, з ілюстраціями, з власними поясненнями, з можливістю відповісти на всі поставлені питання, знання використаної термінології.

2. Усні відповіді на питання, що винесені на заняття, у тому числі – питання для завдань для самостійної роботи, участь у обговоренні мультимедійних презентацій інших аспірантів:

90-100 балів – Аспірант вільно володіє навчальним і науковим матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.

70-89 балів – Аспірант вільно володіє навчальним і науковим матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

50-69 балів – Аспірант володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

Менше 50 балів – У аспіранта не сформовані комунікативні уміння та навички; аспірант допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; аспірант не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми), лабораторне обладнання, таблиці, муляжі та інше
Література:	
Основна	
1. Заваріка Г.М. Курортна справа: навч. посіб. К.: «Центр учбової літ-ри», 2019. 264 с.	
2. Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я: Закон України № 1053- IX від 03.12.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text	
3. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення: Закон України № 2168-VIII від 19.10.2017. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19#Text	
4. Заболотько В.М., Гайдар С.Г. Діяльність санаторіїв республіканського, обласного та міського підпорядкування, що перебувають у сфері управління Міністерства охорони здоров'я України, у 2020 році / ДЗ «Центр медичної статистики МОЗ України». К., 2020. 12 с.	
5. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина: підруч. для студентів і лікарів. Т. 1 / за заг. ред.: В. М. Сокрута. - Краматорськ : Каштан, 2019. - 480 с.	
6. Лянной Ю. О. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Ю. О. Лянной ; ред. Ю. О. Лянной. - Суми : Вид-во Сум. ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. - 368 с.	
7. Курортологія та курорти України: навч. посіб. для самот. роботи студентів IV курсу мед. ф-тів при підготовці до практич. занять з навч. дисципліни "Медична	

- реабілітація" спеціальностей "Лікувальна справа", "Педіатрія" / уклад.: С. М. Малахова, О. О. Черепок, Н. Г. Волох. - Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. - 96 с.
8. Грейда Н.Б., Андрійчук О.Я. Гідротерапія в практичній діяльності фізичного терапевта та ерготерапевта: методичні рекомендації. Луцьк, 2021. 47 с.
  9. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. URL: розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.03.2017 р. № 168-р.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text>
  10. Богдановська Н. В. Фізична реабілітація засобами фізіотерапії : підруч. для здобувачів ступеня вищ. освіти магістра спец. "Фізична терапія, ерготерапія" / Н. В. Богдановська, І. В. Кальонова. - Суми : Унів. кн., 2020. - 328 с.
  11. Герцик АМ. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації/фізичної терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату : монографія Львів : Львівський ДУФК, 2018. 388.
  12. Григус І. М. Фізична реабілітація при захворюваннях дихальної системи: навч. посіб. - Львів : Новий світ-2000, 2020. - 170 с.
  13. Курортна справа [Текст] : метод. рек. до вивч. дисц. / Г.А. Богатирьова; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. Туризму та країнознавства. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2019. – 64 с.

Допоміжна література

14. Курорти та санаторії України: науково-практичний довідник / За ред. К.Д. Бабова, В.В. Єжова, О.М. Торохтіна. – К.: Видавничий дім "Фолігрант", 2009. – 429 с.
15. Бабов К.Д. Порядок здійснення медико-біологічної оцінки якості та цінності природних лікувальних ресурсів. – К.: КІМ, 2008. – 176 с.
16. Дмитрієва Г.О. Санаторно-курортне лікування хворих на гіпертонічну хворобу. – Одеса: "ІНВАІЦ", 2013. –104 с.
17. Основи курортології. Посібник для студентів та лікарів / За ред. М.В. Лободи, О.Є. Колесника. – К.: Вид. Купріянова О.О., 2003. – 512 с.
18. Лікувальна фізична культура в санаторно-курортних закладах / За ред.. Л.І. Фісенко. – К.: Вид. Купріянова О.О., 2005. – 407 с.
19. Огняник М.С. Мінеральні води України: Підручник. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2000. – 220 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

https://kurort.gov.ua/wp-content/uploads/2021/10/tezy_30.09-01.10.2021.pdf

Сайт Національної туристичної організації України. URL: http://www.ntoukraine.org/standardization_ua.html

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра фізичної терапії, ерготерапії м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 103 тел. +38(0342) 59-61-47 https://kft@pnu.edu.ua
Викладач	Шеремета Лідія Миколаївна, доктор медичних наук, професор
Контактна інформація викладача	+380962796742 lidia.sheremeta@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни.

<p>Академічна доброчесність</p>	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі аспірантів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених аспірантом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності аспірантів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання аспірантом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності аспірантів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (аспіранта) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування аспірантів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення аспірантів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Додаткові бали</p>	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p>

Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
--------------------	--

Викладач: проф. Шеремета Л.М.